

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ УКРНОІВІ

25.08.2026 № 240/2026

МІНЕКОНОМІКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ОРГАН ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
**ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОФІС
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ»
(УКРНОІВІ)
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА**

вул. Дмитра Годзенка, 1, м. Київ, 01601, тел.: +380 44 209-27-06, +380 67 501-05-95
e-mail: office@nipo.gov.ua, <https://www.nipo.gov.ua>, кодзгідноз ЄДРПОУ: 44673629

Р І Ш Е Н Н Я

08 липня 2026 року

Колегія Апеляційної палати УКРНОІВІ, затверджена розпорядженням голови Апеляційної палати Білоцьким В. В. від 02.07.2026 № Р-АП/121-26, у складі головуючого Костенко І. А. та членів колегії Кронди О. Ю., Бабенко Т. М., за участю секретаря засідання Лазарець І. М., розглянула заперечення Товариства з обмеженою відповідальністю «МАЛЕНЬКА ГОЛЛАНДІЯ» проти рішення УКРНОІВІ від 11.03.2026 про відмову в реєстрації торговельної марки «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № m 2024 10670.

Представник апелянта – Шадура С. А.

Представник УКРНОІВІ – Баннікова В. І.

Заперечення апелянта – Товариства з обмеженою відповідальністю «МАЛЕНЬКА ГОЛЛАНДІЯ» (далі – апелянт, ТОВ «МАЛЕНЬКА ГОЛЛАНДІЯ»), подано на підставі абзацу першого пункту 1 статті 15 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» (далі – Закон), згідно з яким заявник має право оскаржити рішення Національного органу інтелектуальної власності (далі – НОІВ) за заявкою в судовому порядку або до Апеляційної палати протягом двох місяців від дати одержання рішення НОІВ чи копій матеріалів, затребуваних відповідно до пункту 3 статті 10 цього Закону.

Апелянт не погоджується з рішенням УКРНОІВІ від 11.03.2026 про відмову в реєстрації торговельної марки «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою

№ m 2024 10670, прийнятим на підставі висновку експертизи про те, що заявлене позначення: звичайно не має розрізняльної здатності та не набуло такої внаслідок використання; для товарів 29 класу Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (далі – МКТП), які відповідають визначенню «сметана», складається лише з даних, що є описовими під час використання щодо зазначених у заявці товарів, вказує на вид товару та його передбачене призначення; може ввести в оману щодо товарів 29 класу МКТП, які не відповідають вищезазначеному визначенню та призначенню.

Апелянт, не погоджуючись з вказаним рішенням, зазначає таке.

На думку апелянта, заявлене словесне позначення має розрізняльну здатність, зокрема набуто внаслідок його тривалого та інтенсивного використання на ринку України. На підтвердження фактичного використання заявленого позначення апелянтом надано витяг з бази GS1 Україна щодо товару з номером GTIN-13 4820233281030, у якому зазначено найменування товару «Сметана 18% жиру, ТМ «Сметана до борщу», а також виробника – ТОВ «МАЛЕНЬКА ГОЛЛАНДІЯ», паспорт товару з платформи «Listex», документи щодо розміщення інформації про товар на платформі «Listex», договір поставки з ТОВ «Сільпо-Фуд», видаткові та товарні накладні щодо постачання товару, скриншоти сторінки товару в онлайн-магазині «Сільпо», фотоматеріали товару, а також декларацію виробника (посвідчення якості і безпеки). Зазначені матеріали, на думку апелянта, підтверджують використання позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» як засобу індивідуалізації продукції та набуття ним розрізняльної здатності внаслідок використання.

Також апелянт зазначив, що словосполучення «Сметана до борщу» не є видовою назвою товару та не описує безпосередньо його властивості чи призначення. На його думку, словесний елемент «до борщу» лише відсилає до традиційного кулінарного контексту споживання сметани та створює асоціативний образ, а не характеризує товар як окремий різновид сметани. З огляду на це заявлене позначення сприйматиметься споживачами як цілісне комерційне позначення, здатне індивідуалізувати продукцію певного виробника.

Крім того, апелянт посиляється на практику реєстрації торговельних марок, які містять подібні словесні конструкції із зазначенням товару та контексту його використання, зокрема: «Півник до борщу»; «Вершки до кави Galychyna»; «Молоко для ідеальної пінки»; «Біла лінія. Сметана салатна»; «Смузі для волосся». На думку заявника, така практика підтверджує можливість надання правової охорони позначенням, які мають асоціативний характер і не є виключно описовими.

З метою усунення підстав для висновку про можливість введення споживачів в оману щодо товарів 29 класу МКТП, які не відповідають визначенню «Сметана до борщу» та їх призначенню, апелянт скоротив перелік заявлених товарів 29 класу МКТП, обмеживши його товаром «сметана».

З огляду на наведене, апелянт просить скасувати рішення УкрНОІВІ від 11.03.2026 про відмову в реєстрації торговельної марки «СМЕТАНА ДО

БОРЩУ» за заявкою № т 2024 10670 і зареєструвати заявлене позначення для скороченого переліку товарів 29 класу МКТП, а саме: «сметана».

В обґрунтування своєї позиції представник УКРНОІВІ зазначив, що експертиза заявленого позначення проводилась відповідно до Закону та Правил складання, подання заявки на торговельну марку, заявки на міжнародну реєстрацію торговельної марки та проведення експертизи заявки на торговельну марку, міжнародної реєстрації торговельної марки з поширенням на Україну, затверджених наказом Міністерства економіки України від 06.08.2024 № 19889 (далі – Правила).

Під час проведення експертизи експертом було направлено попередній висновок за заявкою № т 2023 15746 від 18.12.2025 № 338896/ЗМ/25.

23.02.2026 від заявника надійшла мотивована відповідь з доводами на користь реєстрації позначення для скороченого переліку товарів 29 класу МКТП: «вершки (молочні продукти); молочні продукти; сметана».

Мотиви, викладені у відповіді на попередній висновок, з урахуванням скороченого переліку товарів, не визнано слушними повністю, оскільки вони не спростували підстави для відмови, зазначені в попередньому висновку за заявкою, тому 10.03.2026 експертом підготовлено висновок експертизи про невідповідність заявленого позначення умовам надання правової охорони, які встановлені пунктом 1 статті 5 Закону і зазначені у розділі II Правил, для всіх заявлених товарів і/або послуг на тій підставі, що заявлене позначення:

1) звичайно не має розрізняльної здатності та не набуло такої внаслідок використання;

2) для товарів 29 класу МКТП, які відповідають визначенню «сметана», складається лише з даних, що є описовими під час використання щодо зазначених у заявці товарів, свідчить про вид товару та його передбачене призначення.

Обґрунтування:

Сметана до борщу – це кисломолочний продукт (сквашені вершки), який використовується як традиційна заправка/добавка до борщу для покращення його смакових якостей та консистенції.

«Сметана – верхній жирний шар кислого незбираного молока; сквашені вершки».

«Борщ – українська національна рідка страва, що вариться з овочів, переважно на м'ясному бульйоні і має складний процес приготування в залежності від регіону і досвіду кухаря (існують десятки рецептів борщу)»;

3) може ввести в оману щодо товарів 29 класу МКТП, які не відповідають вищезазначеному визначенню та призначенню.

На підставі висновку експертизи 11.03.2026 УКРНОІВІ було прийнято рішення про відмову в реєстрації торговельної марки «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № т 2024 10670.

Пунктом 1 глави 3 розділу II Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768 (далі – Регламент), встановлено, що розгляд заперечення по суті передбачає встановлення наявності або відсутності підстав для скасування рішення УКРНОІВІ щодо заявки, за якою подано заперечення, у межах мотивів, викладених у запереченні чи під час його розгляду, та на підставі зібраних у справі за запереченням матеріалів.

Відповідно до пунктів 11 і 12 глави 3 розділу II Регламенту колегія Апеляційної палати, з метою з'ясування обставин, якими обґрунтовуються вимоги апелянта та які необхідно встановити для прийняття рішення, заслухала пояснення представника апелянта та представника УКРНОІВІ, з'ясувала обставини, на які посилається апелянт як на підставу своїх вимог і заперечень, та перевірила їх доказами, що містилися у запереченні (Вх. від 12.05.2026 № 4624-06/2026), матеріалах заявки № m 2024 10670, та встановила таке.

СМЕТАНА ДО БОРЦУ

Заявлене на реєстрацію словесне позначення за заявкою № m 2024 10670 складається з трьох слів української мови, виконаних заголовними літерами кирилиці стандартним шрифтом. Позначення подано на реєстрацію для товарів 29 класу МКТП.

У запереченні апелянтом скорочено перелік заявлених товарів 29 класу МКТП до таких: «сметана».

З огляду на це колегія Апеляційної палати проводила розгляд заперечення з урахуванням скороченого апелянтом переліку товарів.

Колегія Апеляційної палати перевірила відповідність заявленого позначення «СМЕТАНА ДО БОРЦУ» умовам надання правової охорони щодо наявності підстав для відмови, встановлених пунктами 2, 3 статті 6 Закону, з урахуванням глави 2 розділу II та глави 8 розділу VI Правил.

Для встановлення того, чи має заявлене позначення розрізняльну здатність, чи є воно описовим та чи є оманливим при використанні щодо заявленого переліку товарів, колегія Апеляційної палати звернулась до доступних інформаційних джерел, мережі «Інтернет», а також перевірила відомості і посилання, якими обґрунтовується висновок експертизи, та з'ясувала таке.

Згідно з абзацом четвертим пункту 2 статті 6 Закону не можуть одержати правову охорону позначення, які складаються лише з позначень чи даних, що є описовими при використанні щодо зазначених у заявці товарів і послуг або у зв'язку з ними, зокрема вказують на вид, якість, склад, кількість, властивості, призначення, цінність товарів і послуг, місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг.

Пунктом 5 глави 2 розділу II Правил встановлено, що позначення вважається описовим під час використання щодо зазначених у заявці товарів і/або послуг чи у зв'язку з ними, якщо воно характеризує їх, зокрема

безпосередньо вказує на вид, якість, склад, кількість, властивості, передбачене призначення, цінність товарів і/або послуг, географічне походження, місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг.

Описовими вважаються позначення, які прямо вказують на назву, вид чи послугу, тобто є назвами товарів або послуг, або описують їх складові чи інші характеристики, можливий результат або ціль використання цих товарів чи послуг, їх географічне походження тощо.

Пунктом 7 глави 8 розділу VI Правил під час перевірки заявленого позначення, чи не складається воно лише з позначень чи даних, що є описовими під час використання щодо зазначених у заявці товарів і/або послуг або у зв'язку з ними, перевіряється, чи не містить воно позначень, визначених пунктом 5 глави 2 розділу II Правил.

Під час такої перевірки визначається загальний рівень (ступінь) описовості. Описовість позначення встановлюється на основі звичайного розуміння його описової суті пересічним споживачем. Водночас перше зорове сприйняття позначення повинно однозначно (без додаткових роздумів) створювати враження про те, що позначення вказує на товар чи послугу або на всі чи окремі його властивості (характеристики).

Сметана – це кисломолочний продукт, що виготовляють із пастеризованих вершків шляхом сквашування закваскою, яку готують на чистих культурах молочнокислих бактерій¹.

Борщ – у, ч. Рідка страва, що вариться з посічених буряків, капусти з додатком картоплі та різних приправ².

Заявлене позначення складається з іменника «СМЕТАНА» та прийменниково-іменникової конструкції «ДО БОРЩУ». Загалом словосполучення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» сприймається як вказівка на сметану, що призначена або рекомендована для вживання разом із борщем.

Колегія Апеляційної палати вважає, що при використанні щодо товару 29 класу МКТП «сметана» заявлене позначення безпосередньо та однозначно інформує споживача про вид товару та його передбачене призначення. Таке семантичне значення заявленого позначення розуміється пересічним споживачем вже на рівні першого зорового та фонетичного сприйняття і не потребує додаткових міркувань, тлумачень або асоціативного домислювання.

Також колегія зазначає, що позначення, яке має виключно інформативний характер та повідомляє споживача про вид товару і його передбачене призначення, не здатне виконувати функцію індивідуалізації в розумінні статті 1 розділу I Закону. У цьому випадку заявлене словосполучення сприймається саме як опис товару, а не як засіб вирізнення товарів одного виробника від товарів інших осіб.

З огляду на викладене, колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що словесне позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № m 2024 10670 при використанні щодо товару 29 класу МКТП «сметана» має описовий

¹ <https://www.ar25.org/article/yak-vidriznyty-naturalnu-smetanu-vid-falsyfikatu.html>

² <https://slovnnyk.ua/index.php?sword=%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%89>

характер, оскільки безпосередньо вказує на вид товару та його передбачене призначення, з огляду на що до нього підлягає застосуванню підстава для відмови в наданні правової охорони, передбачена абзацом четвертим пункту 2 статті 6 Закону.

Абзацом п'ятим пункту 2 статті 6 Закону передбачено, що не можуть одержати правову охорону позначення, які можуть ввести в оману щодо товарів чи послуг, зокрема щодо їх властивості, якості або географічного походження.

Згідно з пунктом 10 глави 8 розділу VI Правил під час перевірки заявленого позначення, чи не є воно таким, що може ввести в оману щодо товарів чи послуг, зокрема щодо їх властивостей, якості або географічного походження, щодо особи, яка виробляє товар або надає послугу, перевіряється відсутність у позначення властивостей, визначених пунктами 10 та 11 глави 2 розділу II Правил.

Якщо під час такої перевірки встановлено, що таким, що може ввести в оману, є хоча б один із елементів заявленого позначення, воно визнається таким, що може ввести в оману, про що зазначається у попередньому висновку експертизи за заявкою.

Згідно з пунктом 10 глави 2 розділу II Правил позначення вважається таким, що може ввести в оману щодо товарів і/або послуг, якщо воно може породжувати у свідомості споживачів уяву про якість, властивості, географічне походження товару і/або послуги, що не відповідає дійсності.

Позначення визнається таким, що може ввести в оману, якщо таким, що може ввести в оману, є хоча б один з його елементів.

Під час розгляду заперечення апелянтом скорочено перелік товарів 29 класу МКТП, щодо яких заявлено позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № m 2024 10670, до таких: «сметана».

Колегія Апеляційної палати враховує, що після такого скорочення переліку товарів заявлене позначення використовуватиметься виключно щодо товару, який відповідає його семантичному значенню та сприйняттю споживачем.

За таких обставин підстава для відмови в наданні правової охорони заявленому позначенню, встановлена абзацом п'ятим пункту 2 статті 6 Закону, відсутня.

Відповідно до статті 492 Цивільного кодексу України торговельною маркою може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою, від товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами.

Статтею 1 Закону встановлено, що торговельна марка – це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб.

Отже, основною та визначальною функцією торговельної марки як об'єкта інтелектуальної власності є здатність вирізняти (розрізняти) товари і послуги одних осіб з-поміж аналогічних товарів і послуг інших осіб, тобто торговельна марка повинна мати розрізняльну здатність.

Відповідно до абзацу другого пункту 2 статті 6 Закону не можуть одержати правову охорону позначення, які звичайно не мають розрізняльної здатності та не набули такої внаслідок їх використання.

Відповідно до пункту 3 глави 2 розділу II Правил позначення вважається таким, що звичайно не має розрізняльної здатності, якщо воно непридатне для вирізнення товару (послуги), що виробляється (надається) однією особою, з-поміж товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами.

Відповідно до пункту 8 глави 2 розділу II Правил позначення вважається таким, що набуло розрізняльної здатності в результаті його використання до дати подання заявки щодо заявлених товарів і/або послуг, якщо щодо нього наявні такі фактори, якщо вони є доречними:

відомість споживачам про взаємозв'язок позначення з товарами і/або послугами, для яких воно призначене, і/або із заявником, або пов'язаною із заявником особою;

тривалість і обсяг будь-якого використання позначення, зокрема у мережі «Інтернет», а також географічний район використання позначення;

тривалість і обсяг будь-якого просування позначення, зокрема у мережі «Інтернет», урахувуючи рекламування чи оприлюднення, представлення на ярмарках чи виставках, а також географічний район просування позначення.

Відповідно до пункту 5 глави 8 розділу VI та з урахуванням пункту 3 глави 2 розділу II Правил, якщо є підстави вважати, що заявлене позначення звичайно не має розрізняльної здатності, перевіряється, чи не набуло воно такої внаслідок його використання.

Для визначення того, чи набуло позначення розрізняльної здатності внаслідок його використання, враховуються фактори, установлені пунктом 8 глави 2 розділу II Правил. Ці фактори можуть ураховуватися як окремо, так і в сукупності.

Ступінь розрізняльної здатності заявленого позначення визначається стосовно товарів і/або послуг, для яких заявник просить зареєструвати торговельну марку, з урахуванням можливого сприйняття цього позначення пересічним споживачем.

Колегія Апеляційної палати вважає, що заявлене словесне позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № т 2024 10670 не здатне виконувати основну функцію торговельної марки – забезпечувати можливість вирізнення товарів одного виробника серед аналогічних товарів інших осіб, оскільки не має розрізняльної здатності. У сприйнятті пересічного споживача це позначення формуватиме уявлення про вид товару та його передбачене призначення, а не про конкретного виробника товару.

Колегія Апеляційної палати також враховує, що з наданих апелянтом матеріалів та відомостей, розміщених у мережі «Інтернет»³, вбачається використання позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» не як самостійного словесного позначення у заявленому вигляді, а у складі комплексного

³ https://silpo.ua/product/smetana-smetana-do-borshchu-18-stakan-967775?srsId=AfmBOopbcUVXxPbWcI1ZYix_1WMFS4UX95S4OF8cF6-CZQF46uNbCvfk

оформлення упаковки товару разом з іншими словесними та зображувальними

елементами, а саме: . Словесний елемент «сметана до борщу» представлений оригінальним шрифтом з використанням графічного елемента у кольоровому поєднанні. За таких обставин фактичне використання позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» суттєво відрізняється від заявленого, а надані докази не підтверджують використання позначення у заявленому вигляді.

З огляду на це колегія Апеляційної палати вважає, що заявлене словесне позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» не є оригінальним та таким, що індивідуалізує заявлені товари настільки, щоб пересічний споживач сприймав його як самостійний засіб ідентифікації комерційного походження товарів.

Крім того, колегія Апеляційної палати зазначає, що подані апелянтом під час розгляду заперечення матеріали, зокрема витяг з бази GS1 Україна, паспорт товару з платформи «Listex», документи щодо розміщення інформації про товар на платформі «Listex», договір поставки, видаткові та товарні накладні, скриншоти сторінки товару в мережі «Сільпо», фотоматеріали товару та декларація виробника, не підтверджують набуття заявленим позначенням розрізняльної здатності внаслідок його використання.

З огляду на викладене, колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що заявлене словесне позначення «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № m 2024 10670 не має розрізняльної здатності та не набуло такої внаслідок використання щодо заявлених товарів 29 класу МКТП.

Дослідивши матеріали справи в межах мотивів заперечення, колегія Апеляційної палати дійшла висновку про відсутність підстав для задоволення заперечення.

Стосовно наведених прикладів торговельних марок, які містять в своєму складі подібні, на думку апелянта, словесні конструкції, щодо яких НОІВ були прийняті рішення про реєстрацію, колегія Апеляційної палати зазначає таке.

Відповідно до пункту 1 глави 7 розділу I Регламенту доказами у справі за запереченням є будь-які фактичні дані, на підставі яких колегія встановлює наявність чи відсутність обставин, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також інші обставини, що мають значення для правильного розгляду заперечення.

Пунктом 2 глави 7 розділу I Регламенту передбачено, що належними є докази, які містять інформацію щодо предмета заперечення. Колегія не бере до розгляду докази, які не стосуються предмета заперечення.

Отже, інформацію стосовно зазначених торговельних марок колегія Апеляційної палати не бере до розгляду як таку, що не стосується предмета заперечення та не має значення для правильного його розгляду.

За результатами розгляду заперечення, відповідно до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», керуючись Регламентом Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності, затвердженим наказом Міністерства економіки України від 23.11.2023 № 17768,

zareestrovanim u Ministerstvi yustitsii Ukraini 04.01.2024 za № 21/41366,
kolegiya Apel'yatsiynoi palati

в и р і ш и л а:

1. Відмовити Товариству з обмеженою відповідальністю «МАЛЕНЬКА ГОЛЛАНДІЯ» у задоволенні заперечення повністю.

2. Рішення УКРНОІВІ від 11.03.2026 про відмову в реєстрації торговельної марки «СМЕТАНА ДО БОРЩУ» за заявкою № т 2024 10670 залишити чинним.

Рішення Апеляційної палати набирає чинності з дати його затвердження наказом Державної організації «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій». Затверджене рішення може бути оскаржено в судовому порядку протягом двох місяців від дати його одержання.

Головуючий колегії
Члени колегії

І. А. Костенко
О. Ю. Кронда
Т. М. Бабенко

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/101-26 від
24.08.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Костенко І. А. 24.08.2026 13:45
3FAA9288358EC0030400
00009D673A0000A6DB00

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/101-26 від
24.08.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Кронда О. Ю. 24.08.2026 13:27
04AF212836405D990400
000050583A00644AF300

44673629 - УКРНОІВІ
№Ріш-АП/101-26 від
24.08.2026
КЕП (Підписання проєкту):
Бабенко Т. М. 24.08.2026 13:24
04AF212836405D990400
0000DE493D003690ED00